

140

GODINA HRVATSKE STATISTIKE
YEARS OF CROATIAN STATISTICS

ŽIVOT KROZ SPEKTAR B(R)OJA

Možete li zamisliti čitanje novina, gledanje TV programa ili slušanje radijskih emisija bez statističkih podataka? Sve te informacije vjerojatno bi vrlo brzo izgubile smisao i postale beznačajne.

Upravo zbog navedenoga statistika ima neupitnu ulogu i važnost u suvremenom svijetu. Nju čine brojevi koji su sveprisutni, a zahvaljujući tehnološkom napretku, danas smo u mogućnosti prikupljati, obrađivati i staviti korisnicima na raspolaganje velik broj podataka, koji su primjenom moderne informacijsko-komunikacijske tehnologije lako dostupni.

Međutim, brojevi sami po sebi ne čine priču. Da bi čovjek spoznao njihovo značenje, njihovoj je vrijednosti potrebno udahnuti život, dati im smisao, odnosno pretvoriti ih u kratke i objektivne informacije. Statistika je ta koja priča priču i korisnicima prenosi poruku o tome kada i gdje se nešto dogodilo, i kao najvažnije, zašto i kako se dogodilo.

U povodu obilježavanja 140 godina hrvatske službene statistike pripremili smo kratku priču koja oslikava koliko svaki vaš korak prate statistički podaci. Priča bi, kao i svaka druga, mogla započeti s 'jednom davno', pogotovo zato što mi uistinu odavno i postojimo – punih 140 godina. No ipak, naša je priča u mnogočemu drukčija od onih koje ste čuli u djetinjstvu. Ponajprije, potkrijepljena je statističkim podacima...

**Marko Krištof, ravnatelj
Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske**

Zagreb, listopad 2015.

Odmah nakon diplome Ana kreće u potragu za prvim poslom. Svjesna situacije na tržištu rada, ali istodobno puna samopouzdanja te uvjeren u svoja znanja i vještine, vrlo brzo dobiva stalan posao u osiguravajućem društvu gdje je njezina ljubav prema brojevima i računskim operacijama mogla doći do punog izražaja.

5 507 kn

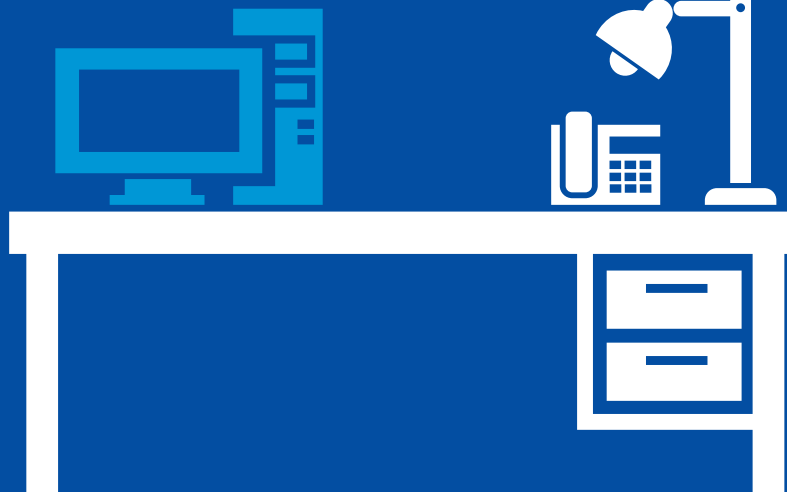
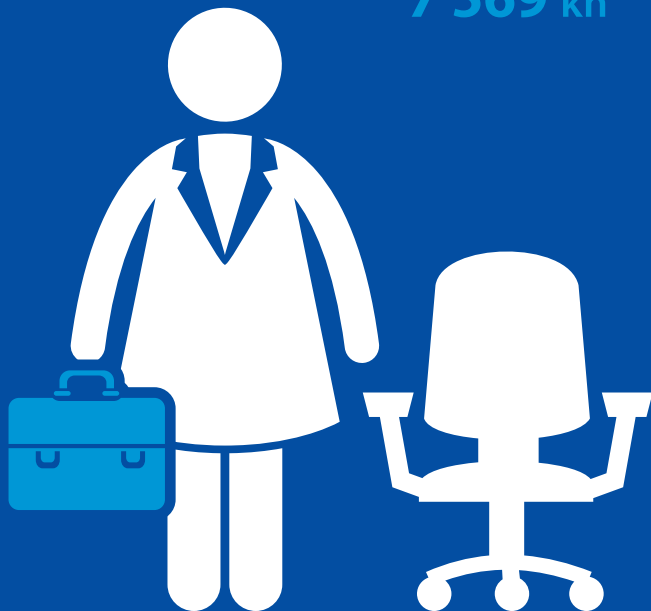
7 569 kn   10 108 kn (VSS)

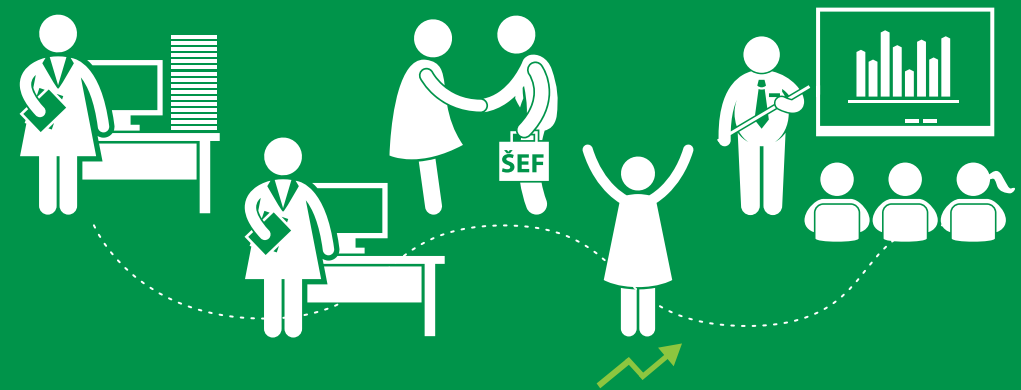
17,3%

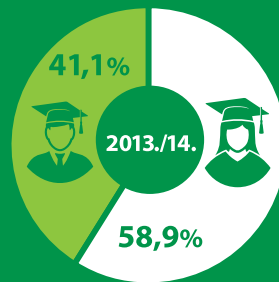
- U **2014.** stopa anketne nezaposlenosti iznosila je **17,3%**.
- U **2013.** prosječna neto plaća u RH iznosila je **5 507 kuna**; u financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja **7 569 kuna** - za zaposlenika s visokom stručnom spremom **10 108 kuna**.
- Iako je u **2013.** u financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja bilo **68,7%** zaposlenih žena, njihova prosječna neto plaća bila je manja za **20,4%** od prosječne plaće muškaraca u toj djelatnosti.

Zahvaljujući svom trudu i zalaganju na poslu, vrlo brzo je prepoznata kao marljiva djelatnica čije je rezultate poslodavac odlučio nagraditi plaćenim poslijediplomskim studijem. Želeći završiti studij u najkraćem mogućem roku, većinu svoga slobodnog vremena provodi učeći u knjižnici ne sluteći da će tamo ostvariti još jedan životni dobitak – upoznati ljubav svog života.

2013./14.
924

- U akademskoj godini **2013./14.** na poslijediplomski specijalistički studij upisana su **924** studenta (**58,9%** žena, **41,1%** muškaraca).
- U akademskoj godini **2013./14.** od ukupnog broja studenata za njih **47,2%** troškove je platio poslodavac.
- U **2013.** u RH radila je **1 781** knjižnica.

2013.
1 781
knjižnica

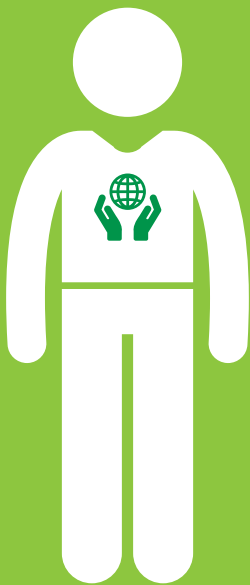
Za razliku od Ane, Marko je oduvijek bio nemirna duha. Kao aktivista nekoliko neprofitnih udruga pokreću ga ideali o svijetu u kojem će sav otpad biti recikliran, a ekosustav očuvan. Jednom prilikom čak je bio i osuđen jer je branio lokalnu šumu od sječe.

aromatizirano
Jelena, Ante
Tijana, Marko
Tadislava, Juri
Mara, Peter
Nikola, Marko
Ljubica, Katarina

POPIS 2011

JEK ZEMLJU ČINE LJUDI

Ivan
Josip
Marko

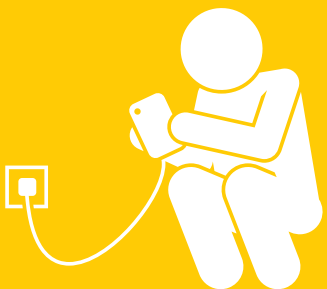

- Najčešća muška imena prema Popisu stanovništva **2011.** jesu Ivan, Josip i **Marko.**
- U **2010.** komunalni otpad (kućni otpad i slični otpad iz industrijskih i zanatskih pogona), uključujući i odvojeno prikupljene sastojke, činio je **49,1%** ukupne količine otpada.
- U **2013.** ukupne investicije u zaštitu okoliša iznosile su **2,1 milijardu kuna.**
- U **2014.** osuđeno je **14 888** punoljetnih osoba, od čega **1 093** protiv javnog reda (**7,3%** svih osuđenih).

2013. **2,1 mlrd. kn**

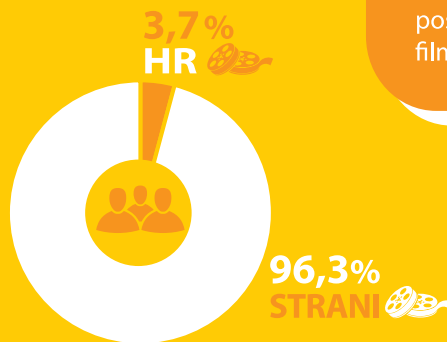
    2010.
49,1%

Oduševljen Aninom inteligencijom i stalonošću te strašću kojom govori o poslu, smogao je hrabrosti i zatražio ju je broj mobitela. Neko vrijeme su se dopisivali, a potom ju je pozvao u kino i na večeru.

2014.

67 kinematografa

- U 2014. prosječan broj poslanih SMS-ova po stanovniku je 755 – 2 dnevno.
- U 2014. radilo je 67 kinematografa, a prikazana je 6 881 predstava domaćih filmova i 159 033 predstave stranih filmova (3,7% posjetitelja bilo je na predstavama hrvatskih filmova, 96,3% na predstavama stranih).

Nakon nekoliko mjeseci veze Ana i Marko sve se više zbližavaju iako su različitih karaktera i životnih stilova te donose odluku o iznajmljivanju zajedničkog stana u središtu Zagreba. Marko se seli iz Zaprešića, a Ana se usprkos negodovanju iseljava iz roditeljskog doma s detaljno razrađenim planom zajedničkih prihoda, troškova i potrošnje.

2011.

najviše izdataka:

najmanje izdataka:

- U 2014. najveću međužupanijsku migraciju imali su Grad Zagreb i Zagrebačka županija.
- U 2014. cijena najamnine porasla je za 1,5% u odnosu na 2013.
- U 2011. kućanstva su najviše izdvajala na hranu i bezalkoholna pića (31,7%) te na stanovanje i potrošnju energenata (15,7%), a najmanje na restorane i hotele (2,4%) i obrazovanje (0,9%).

2014.

Grad
Zagreb

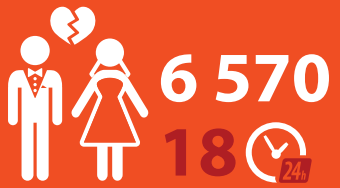
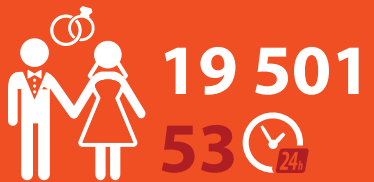

Nakon godine zajedničkog života Ana počinje razmišljati o braku i djeci. Marko nije oduševljen idejom braka te svog saveznika pronalazi u statističkim podacima o smanjenom broju sklopljenih i povećanom broju razvedenih brakova u posljednjih desetak godina.

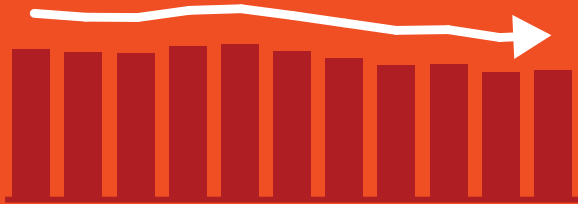

2014.

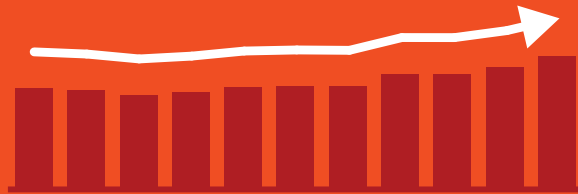

- U 2014. sklopljen je 19 501 brak - u prosjeku 53 dnevno.
- U 2014. pravomoćno je razvedeno 6 570 brakova – u prosjeku 18 dnevno.
- U 2014. u odnosu na 2004. zabilježen je pad broja sklopljenih brakova za 14,1%.
- U 2014. u odnosu na 2004. zabilježen je porast broja razvedenih brakova za 31,8%.

2004. – 2014.

2014.
14,1%
2004.

2014.
31,8%
2004.

Marko predlaže Ani da zajedno otputuju te da daleko od užurbane svakodnevice razmisle o planovima za budućnost. Njegova ideja o putovanju željeznicom po Europi ne nailazi na odobravanje racionalne Ane. Na kraju dogovaraju boravak u apartmanu Aninih roditelja u Istri i potencijalni izlet u inozemstvo.

2014.

60 071

1 290 km

6 723 km

kolovoz 2015.
6,8 mil. / 28,6%

- U 2014. željeznički putnički promet poskupio je za **15,8%** u odnosu na 2010.
- U 2014. željeznicom se dnevno prevezao **60 071** putnik.
- U 2014. duljina autocesta iznosila je **1 290 kilometara**, a državnih cesta **6 723 kilometra**.
- U kolovozu 2015. u komercijalnim smještajnim objektima ostvareno je **6,8 milijuna** noćenja turista u Istarskoj županiji – **28,6%** od ukupnog broja noćenja turista u RH.
- U 2014. u strane zemlje putovala su **269 164** domaća turista u organizaciji hrvatskih putničkih agencija, najviše u Italiju (**15,0%**).

269 164

 15,0%

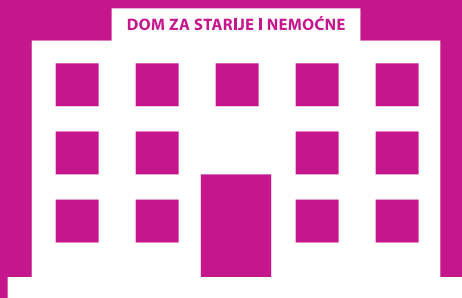
Prije odlaska na zasluženi godišnji odmor, Ana napominje da bi željela posjetiti svoju prabaku Mariju, koja se nakon suprugove smrti preselila u dom za starije i nemoćne. Iako je prabaka Marija svoj 100. rođendan proslavila prije nekoliko godina, još je uvijek puna života, a osim supruga Ivana najviše joj nedostaju odlasci u kazalište.

2011.
198 stogodišnjaka
81,8% ♀

2014.
Ø **79,3** god.   Ø **72,2** god.

2013.
130
domova

2013.
15 488

2013./14.
11 274 predstave
172 kazališta

- Prema Popisu stanovništva **2011.** **198** osoba bilo je staro **100 i više** godina, od toga **81,8%** žena.
- U **2014.** žene su u prosjeku živjele **79,3** godine, muškarci **72,2** godine.
- U **2013.** radilo je **130** domova za starije i nemoćne koji su imali **15 488** korisnika.
- U sezoni **2013./14.** izvedene su **11 274** predstave u **172** kazališta.

Na odmoru, daleko od gradske vreve, Marko dolazi na ideju o pokretanju vlastitog posla. On i posao želi povezati s prirodom pa predlaže Ani da u njegovu rodnom Zaprešiću iznajme oranicu i osnuju obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo. Kako bi bio ukorak sa suvremenim načinom poslovanja, razmišlja o korištenju društvenih mreža za potrebe posla.

 2013.
1,2 mlrd.

 2014.
820 kn/ha

 2014.
96%

 2014.
66%

- U **2013.** udio investicija u poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo u ukupnim investicijama u novu dugotrajnu imovinu bio je **1,2 milijarde kuna – 3,0%** svih investicija.
- U **2014.** cijena najma oranica bila je **820 kn/ha**.
- U **2014.** pristup internetu imalo je **96%** poduzeća, a **66%** vlastitu internetsku stranicu.
- U **2014.** na društvenim mrežama bilo je aktivno **25%** malih poduzeća, **9%** je razmjenjivalo multimedijske sadržaje, a **5%** je vodilo vlastiti blog.

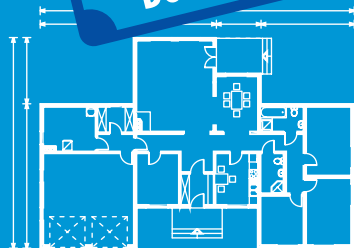

Posao je zaživio te Ani i Marku osigurao pristojna primanja pa su počeli razmišljati o kupnji vlastitog stana. Nakon što su riješili egzistencijalna pitanja sljedeći korak bilo je vjenčanje i proširenje obitelji. Ana i Marko odlučili su se za građanski oblik sklapanja braka.

Zagreb

HOME
SLATKI
HOME

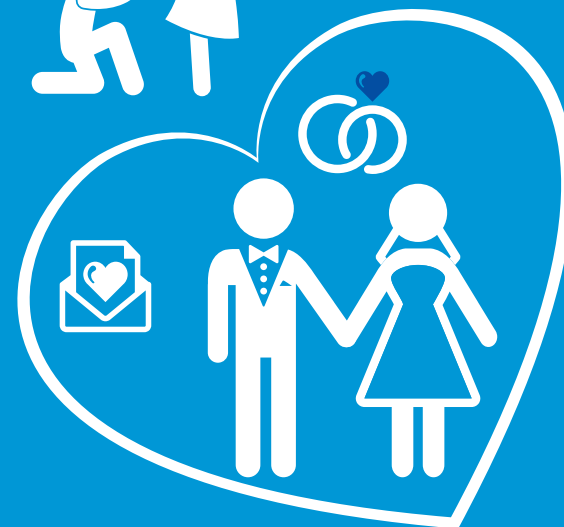

2014.
11 958 kn/m²

2014.
28,1 god.
30,9 god.

2014.
39,9%

- U 2014. prosječna cijena 1 m² prodanog novog stana u Zagrebu iznosila je **11 958 kuna**.
- U 2014. prosječna starost nevjeste pri sklapanju prvog braka bila je **28,1**, a ženika **30,9 godina**.
- U 2014. sklopljeno je **39,9%** građanskih i **60,1%** vjerskih brakova.

Hoće li Ivana...

- ... nadmašiti svoju majku stjecanjem višeg stupnja obrazovanja i možda doktorirati?
- ... naslijediti očevu strast prema ekologiji?
- ... proputovati Europu željeznicom?
- ... nastaviti obiteljski posao i povećati udio poljoprivrede u BDP-u?
- ... živjeti u izvanbračnoj zajednici ili vjenčati se?

**Koju god odluku donijela,
statistika će je uvijek pratiti...**

... jer mi...

bilježimo sadašnjost za budućnost.

Ljudi iza brojeva

U Državnom zavodu za statistiku zaposleno je ukupno 526 osoba, od toga 410 žena (77,9%) i 116 muškaraca (22,1%). Svi se oni trude korisnicima svakodnevno pružati točne, pravodobne, pouzdane i relevantne podatke te oslušivati njihove potrebe.

Nadamo se da ćemo i u budućnosti nastaviti pružati kvalitetnu uslugu vama, našim korisnicima, kao i dosad, gotovo stoljeće i pol.

Vaš DZS

Priču osmislili i pripremili:

Maja Pekeč, Ivana Lasan, Vlatka Petrić, Snježana Varga, Iva Ilić, Maja Marković i Martin Kirš

Priču grafički oblikovale:

Elena Vrbanić i Sanja Huseinagić

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

Ilica 3, 10000 Zagreb, www.dzs.hr